

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Kiadótulajdonos:	HIRDETÉSEKET
Egész évre . . . 12 kor.	Negyedévre . . . 3 kor.	dr. BALOGHY ERNŐ.	BITTERMANN NÁNDOR.	és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
Félévre . . . 6 kor.	Egyes szám ára 20 fillér.			MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Kossuth Lajos.

* Száz esztendővel ezelőtt jött a világra az isteni Gondviselés különös kegyelméből Kossuth Lajos. És egy új világ született meg vele: az új modern Magyarország. Ezért emléke századokra szóló, ezért lesz élete örök.

Az isteni Gondviselés különös kegyelme abban a szomorú időben adta őt nekünk, mikor a nemzet nagy költőjének hite és reménye is elveszett már.

Bánatos lantja arról jajgatott, hogy jön majd a nagyszerű halál, a hol a temetkezés felett egy nemzet áll vérben és könnyben és mikor a nemzet nagy költőjének sem volt egyéb vigasza a nemzethez, mint az, hogy azt a sirt, a hol a nemzet lesz eltemetve, majd a népek millióinak könyve áztatja.

Ebben a szomorú időben született Kossuth Lajos és kihirdette az elhatározó szót, hogy nem halt meg a magyar nemzet, csak alszik.

Nem halt meg a nemzetnek örök joga, csak elfeledkeztünk róla. Hozzuk hát vissza emlékeztünkbe. Nem, reménytelen a nemzetnek a jövője, csak mi ne legyünk kishitűek.

Ezt a hitet, ezt a reménységet, örökké való jövőnknek ezt az egyetlen bizonyosságát, ezt teremtette meg Kossuth Lajos a nemzet részére. Szabaddá tette az embert, megszűnt a jobbagyság, szabaddá tette a gondolatot és az édes hazai földet és szabaddá tette az alkotmányt.

Apostola a hazaszeretnek, a nemzeti áldozatkészségnek, a hazáért élni-halni tudó bátorságnak. Mikor ránk tört két nagy hatalom és öt nemzetiség, az ő lelkes szavára támadtak a honvédek, kik az ősi fegyvert kezükbe ragadták és megvédelmezték e hazának földjét, szabadságát, jogát. S mikor már nem volt erő, a melyen győzedelmeskedhetek volna, akkor megvédelmezték e nemzetnek becsületét.

Ezred éves életünk során alig van hazánknak egy olyan fia, ki annyi dicsőséget szerzett volna a magyarnak, mint szerzett Kossuth Lajos, ki még hontalansága szomorú napjaiban is a hazáért élt, küzdött és munkálkodott.

A kiváltságok eltörlésében, az emberi jogok egyenlőségének, a közszabadság megteremtésének volt láng-

lelkű apostola, ki a kétségbeesést, a csüggedést nem ismerte, de az elnyomott nép segítségével megteremtette a szabadság alapjain álló új Magyarországot.

Főszabadítá a jobbagyságot, eltörölte a dézsmát, megalkotá a népképviseli országgyűlést, bevette a népet az alkotmány sáncaiba, behozta a közös teherviselést és visszahelyezte megillető jogaiba a nemzet cimereit.

A jobbagyság eltörlésével a hűbéri rendszer utolsó maradványa dőlt romba és a nép millióiról hullt le a megszégyenítő rablánc. S midőn a feltámadó vihar ellenünk fordult, kitűzte a szabadság lobogóját és ezren meg ezren álltak be honvédek és mentek diadalról-diadalra.

Dicső emléke mindig áldott lesz. Hazaszeretét, szabadság imádsát bevészte a történelem a halhatatlanság ércalapjaiba és mi abból egy szilánkot sem adhatunk át az enyészetnek, mint oly nemzet, ki ilyen gondviselészerű vezérférfiakat nevel keblében, önmagát emeli az apoteozis fellejébe.

A Kossuth emléke az önzetlen hazaszeretnek a szelleme, mely nemzedékről-

A BÁCSKA tárcája.

Miért busulsz . . . ?

Miért busulsz te szegény asszony
Gleichenbergi csoda helyen?
— Kis madárkám nem jött velem,
Utána vágy, fáj a lelkem.“

„Hol találok kis madárkád,
Mond el nekem, szegény asszony?
Felkeresem s ide szállunk,
Villám gyorsan, szellő szárnyon.“

— Nem szállhat — jó felhő,
Nincsen szárnya neki;
Csak két kicsi karja
Övéit ölelni.

Messze lakik messze
Aranyos Bácskában.
Aranyos Bácsország
Egy kis városában. . . .

De azért csak menj el
És hogy ha lész rája,
Áldó könnyeimet
Hullasd az útjára!

M. Radich Jolán.

Felebaráti szeretetből.

(François Coppee után.)

Vulkán apó, az öreg dohányárus, Saint-Martin l'Egliseben, boltjában ült, édes kedvteléssel szíván pipáját. Egy tuat év mult el, hogy eme sentimentális pipáló Saint-Martin l'Egliseben letelepedett. Boltja és altiszti nyugdíjának csekély jövedelméből élt Vulkán apó; kit valódi néven tulajdonképen Pierre Marsonnak hívták, szerencsésen és megelégedetten, mert a sok üres idő, melylyel rendelkezett, pipájának ápolását megengedte. Vulkán apó valamennyi vevője megszerette a derék veteránt és szívesen hallgatták esataélményeit, melyek soh'sem voltak túlhosszúak. Különös szívélyes barátság azonban az öreg katonára és a falu lelkésze közt keletkezett, ki naponkint garasos burnóját jött venni és ki épen a boltjába lépett.

Erre Vulkán apó ábrázolja egyszerre elkomorult, mintha a lelkész jelenléte benne rég elfelejtett gondolatokat idézett volna elő.

— Tiszteendő ur! — kezdé — szavamra hiheti, hogy életemben egy megbocsáthatatlan bűnt követtem el. És mégis . . . és mégis . . . lássa, már rég akarom önnek egy régi bűnömöt gyónni . . . Most mindjárt — itt!

— Ha nem is mondja el bűnét gyóntatószékemben, mégis meg akarom őrizni s ha vallomása enyhítést szerez önnek, úgy . . .

— Köszönet! ezer köszönet! Nagy szolgálatot tesz vele.

Vulkán apó erre kissé nyomott hangon kezdé:

— Teremtette! — a dolog nem oly egyszerű! . . . De mindegy, bizom önben és valami sejtetni engedni, hogy önben engedékeny bíró találandok. Ime a dolog veleje: egy család részese voltam és megöltem egy embert. Mindazonáltal másokkal jót vétem tenni.

Az abbé erre önkénytelenül ugrott fel helyéről. Azonban Vulkán apó nem látszott azt észrevenni és pipáját megtömve, kezdé történetét.

— Tudja meg, hogy 1868-ban, még a háboru előtt, öreg „patronharapó“ voltam. Ormester voltam és mindig is annak kellett volna maradnom; katonai pályámnak elejétől határt szabtak az ortografia miatt, melylyel gyenge lábon állok. Nem úgy állott az, egy akkor századomhoz besorozott újonccal. Az minden áron bojtot akart magának szerezni. Mindjárt az első tekintetre megtetszett nekem. Csinos szőke fiú volt, vörös bajusszal, bátor tekintettel, udvarias és előzékeny volt mindenki iránt és lényében valami komolyság volt, mely azt látszott mondani: főnökké leszel!

— Tizenhárom napi kiképzés után már majdnem engemet is gyakorolhatott volna az exercirozásban, született katoná volt! Szívembe zártam. Azt mondom! Igyekeztem is Pascal Louisnak — így hívták — a katonai élet nehéz kezdeteit lehetőleg megkönnyíteni. Nem-

nemzedékre száll és ha újra beköszöntene a reakció, ez a hazafias szellem megint sikra szállana és megvédelmezné a magyar szabadságot és a szabadságban gyökerező állameszmét az elfogultságok és előítéletek ellen. Világosságával üzné el újra a reakció sötétségét. Emlékét áldani és magasztalni fogja a késő és minden nemzedék, melyet e föld hord és egével betakar.

A nemzeti hála fogja mindig elővarázsolni a hazaszeretetet és szabadság szent ideáljainak a lánglelkű apostolát.

Az ő hazafias lelke olyan, mint egy bővös prizma, mely a nagy nemzeti ideálokat gyűjtötte össze és árasztotta el nemzeté szívébe és lelkébe.

Azért ma dicső emlékét hazafias lelkesedéssel ünnepli az egész ország. A nemzeti hála és kegyelet jegyében testvérré lett az egész nemzet, mintha csak újra visszaszállott volna szívébe az általa oly lelkesedéssel, apostoli ihlettel hirdetett testvériség és egyenlőség.

A hány igaz ember van ebben az országban a mai nemzeti ünnepen tömjént gyújt és fejet hajt Kossuth áldott emléke előtt. A gazdag nagy ur és a szegény paraszt egyforma tisztelettel ejti ki annak a dicső nevét, ki az egész nemzet szabadságának a hőrosa volt és megteremtette az egész magyar nemzetnek a modern Magyarországot.

Óriási templom ma a magyar haza. Isteni tiszteleteket tartanak. Áldó himnuszok éneklése közt Kossuth Lajost ünnepeljük, ki száz esztendővel ezelőtt született, — de élni fog örökkön örökké!

A vármegyei pénztár és számvevőség reformja.

A vármegyék pénztári és számvevői teendőinek ellátásáról szóló törvényt a belügyminiszter és pénzügyminiszter 1903. évi január hó 1-jével életbe lépteti. Ezen törvénynek rendelkezése szerint a vármegyei pénztárak és számvevőségek a törvényhatósági szolgálatból átlépnek az állam szolgálatába, állami tisztviselők lesznek és ezen állások a vármegyei törvényhatóságoknál megszűnnek.

A belügyminiszter most ezen törvény végrehajtása érdekében egy körrendeletet intézett Bács-Bodrogh vármegyéhez, melyben elrendeli, hogy a vármegye a jelzett törvényben foglalt rendelkezések alkalmazásával állítsa össze az 1903. évi költségvetést.

A belügyminiszter rendelete így szól:

A vármegyék pénztári és számvevőségi teendőinek ellátásáról szóló 1902. évi III. törvényt — annak 19. §-ában nyert felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszter urral egyetértőleg 1903. évi január hó 1-én életbeléptetni szándékozván, hogy a cím 1903. évi költségvetése már a most idézett törvényben foglalt rendelkezések alkalmazásával álltassék össze, felhívom, hogy annak előkészítésénél és megállapításánál az alábbiak figyelembe vételével járjon el.

A) Kiadások.

I. Minthogy az 1902. évi III. törvény életbeléptetése napjával — annak 3. §-a értelmében — az 1886. évi XXI. t. c. 67. §-a alapján rendszeresített összes pénztári és számvevőségi állások a vármegyei törvényhatóságoknál megszűnnek: ennél fogva a költségvetés szük-

ségleti részének I. rovatából („tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet fizetése és lakpénze“) a pénztári és számvevőségi állások és ezeknek illetményei, akár állami javadalmazásból, akár vármegyei pótdoból vagy alapok hozzájárulásából fizettettek azok, kihagyandók, tehát a címnél f. évi költségvetésben e címen felvett 65,800 korona.

Ugy szintén kihagyandók a pénztárnál és számvevőségnél alkalmazott irnokok és díjnokok illetményei is, vagyis a f. évi költségvetésben e címen felvett 6900 korona.

II. A pénztári és számvevőségi hivataloknak a vármegyéknél való megszűnése folytán a szolgazemélyzet létszáma is 3 al apasztandó lévén: a szolgazemélyzet járandóságára és ruházata a költségvetés II. és III. rovata alatt a f. évben előirányzott összeg 2160 koronával, illetve 542 korona 55 fillérrel apasztandó.

III. A vármegyei törvényhatóságok pénztári és számvevőségi teendőinek állami ellátása következtében a számvevőségi tisztviselők kiküldetése alkalmával felmerült utiköltségek és napidíjak a vármegye pénztárát jövőre terhelni nem fogják, hanem a pénzügyi tárca terhére esnek. Ennél fogva a „napidíjak és utazási költségek“ című rovat 655 koronával apasztandó.

Önként értetik, hogy ha e rovat alatt a számvevők (járásai számvevők) részére utazási átalányok is vétettek fel: ezek jövőre a költségvetésből szintén kihagyandók.

IV. A többször említett hivatalok megszüntetése következtében a többi dologi kiadások, nevezetesen az irodai szükségletek természetesen apadni fognak, miért is az irodai szükségletek

sokára arra sem volt szüksége. Hat hónap múlva már káplár volt; két hónapra rá őrmester. Oh, az a derék fickó!... Arva és vagyontalan volt, mint ingyenes tanuló vergődött keresztül az iskolákon mindezek dacára. A században a legkifogástalanabb egyenruhát viselte.

— Akkor jött a háború és az első ágyudörgés már Weisenburg mellett köszöntött bennünket. Itt láttam Pascalomat először tűzben. Maga a hidegvérűség volt. V alaku ránc a két szem között... És akkor... A bajban tanuljuk megismerni az embert... Kétségbeesett visszavonulásunk alatt Chalousban mutatkozott valódi hősnak. Itt nevezték ki tisztnek. Oh! mily határtalan örömet éreztem akkor, mikor megtudtam, hogy nem szabad többé tegeznem hadnagyomat!

— A háború után Bordeauxba helyezték át, míg én az ezrednél maradtam, hol még három évig, utolsó kapitulációm végéig maradtam. De Pascal hadnagy nem volt az az ember, ki régi bajtársát elfelejti. Minden második hónapban kaptam tőle levelet, mindig barátságos hangú volt és sohasem hiányzott belőle az ajándék, melyet nagy dajkairásonnal, a mely neki nagy örömet szerzett, megköszöntem.

— Az idő elmult és én megkaptam az „obsitomat“. A katonaságból kilépve, Ivry

állomás közelében levő faraktárnál felügyelői minőségben lettem alkalmazva.

— Egy szép délután tehát, midőn a főrendezéssel valék elfoglalva, nevemen szólít valaki. Hadnagyom volt polgári ruhában.

— Most sem volt büszke, ép úgy mint azelőtt, most is megszorította kezemet és a faraktáron elhaladva, elbeszélte történetét.

— Egy nő!... Persze... Eltalálhattam volna. Egy nő miatt lemondott szolgálatáról, Toulousban, hol legutoljára volt garnizonban, fogott tüzet. Egy tanár lánya, ki ugyanegy házban lakott, tette azt vele. Itt van ni! A tiszt előirásos bánatpénz nélkül nem nőülhet. A tanárnak meg egy árva fillérje sem volt. Aztán az én hadnagyom levetette az egyenruhát és azon helyben elvette szíve választottját. Szerencsére a becsületrendnek, melyet a háboruban szerzett, azonnal állást is kapott egy párisi bankháznál. És itt kedvezni látszott neki a szerenese.

— Pascal az üzletben oly derekasan állta meg helyét, hogy főnöke két év múlva társul fogadta. Hadnagyom naponkint felkereste a tőzsdét, hol a pénzt szákszámsra szedte. Böven áldotta meg Isten családdal is: három vakarceszal egy esztendőben, két fiúval és egy leánnyal. És mily szépek voltak az istenadták! Enni valók! Minden hó első vasárnapján, úgy alkudtunk meg, nála ebédelttem. Elhiheti nekem

tisztelendő ur, mindig is fogadott engem meleg kézszeritása és felesége megigéző mosolya, a gyermekek is elébem futottak, hogy megcsokoljanak. Nincs ilyen fajta gazdag ember sok!

— Az 1880 iki télég minden rendben ment. Hadnagyomnak nem kellett megbánnia merész elhatározását, hogy a katonamesterséget feláldozta, mit eleinte meg nem bocsáthattam neki. Most saját fogatján járt.

— December hó első vasárnapján azonban bizonyos komolyságot vettem rajta észre. Lehagoltnak látszott s mint mindenkor, mikor gondjai bántották, tépdeste és rágta vörösszőke bajuszát.

— Mi baja is lehetett? — gondoltam. Nincs talán valami baj a kréta körül? Azzal a haszontalan pénzzel sohasem biztos az ember. És ez éjjel nem tudtam aludni.

— Tíz óraker este, mint rendesen, most is meggyújtottam kizilámpásomat és a fatéren megkezdtem körutamat. Egyetlen csillag sem látszott az égen és szörnyű hideg volt.

— Egyszerre csak erősen csengették a kapun. Ki jöhet még oly későn? Mikor a kaput kinyitottam, megismertem hadnagyomat, aki mélyen be volt a bundába burkolva. Arca halotthalvány volt és szemöldökei közt megpillantottam a V alaku ráncot, mely nála ugyanazon a helyen a legnagyobb csatatűzben mutatkozott. Hirtelen megszóltott:

rovata alatt az 1902. évi költségvetésben előirányzott összeg 2900 koronával leszállítandó.

B) Bevételek.

I. A vármegyéknek háztartási célokra szolgáló saját jövedelmei általában az 1883. évi XV. t. c. 3. §-a értelmében lévén előirányzandók, e tekintetben az 1902. évi III. törvény változást nem idéz elő.

Az állami javadalmazás a pénztári és számvevőségi tisztviselők járandósága címén 39,200 koronával, a pénztárnok és számvevőségnél alkalmazott irnokok és díjnokok járandósága címén 5600 koronával, vagyis összesen 44,800 koronával leszállítandó.

III. A vármegyei pótdó és a pénztári és számvevőségi tisztviselők, irnokok és díjnokok javadalmazására igénybe vett alapok hozzájárulása, a tisztviselők járandósága címén 26,600 koronával, az irnokok és díjnokok járandósága címén 1300 koronával, vagyis összesen 27,900 koronával apasztandó.

IV. A gyámpénztári alapok hozzájárulása változatlan marad.

Felhivom a címet egyuttal arra is, hogy a pénztárak és számvevőségek államosítása folytán a pótdóból és az alapok hozzájárulásából felszabadult összegek hovatfordítása iránt és pedig a pótdóra nézve az 1883. évi XV. t. c.-ben előirt alakítások pontos betartása mellett, őszi közgyűlésében a költségvetéssel kapcsolatosan, de külön határozatban, — amennyiben pedig ez akadályokba ütköznék, rendkívüli közgyűlésében határozzon, s hozott határozatát jóváhagyás végett hozzám mielőbb terjeszse fel.

Megjegyzem végül, hogy a költségvetés egyes rovatainál az 1902. évi

III. t. életbeléptetése folytán foganatosítandó lesz szállításoknál a legkisebb mértéket alkalmaztam és ahhoz annál is inkább ragaszkodnom kell, mert a vármegyék közigazgatási, árva és gyámhatósági kiadásai fedezésére szolgáló állami javadalmazás összegét, tárcám jövő évi költségvetésében a fentidézett törvény 18. §-a értelmében a megfelelő összeggel apasztanom kellett.

Elvárom a vármegye közönségétől, hogy költségvetése megállapításánál a legszigorubb takarékossgal fog eljárni és hogy lehetőleg még az általam jelzett mértéken túl is érvényre juttatja mindazokat a levonásokat, melyek a reform következtében, a közigazgatás zavartalan menetének biztosítása mellett megvalósíthatók.

Támadás a főispán ellen.

A Szabadkán megjelenő „Bácskai Hirlap” folyó hó 17-iki számában ismételt támadást és pedig az eddigieknél sokkal erősebb és az eddigiekhez hasonlólag teljesen indokolatlan, ok nélküli vehemens támadást intéz Latinovits Pál főispán ellen.

Mint már legutóbbi számunkban kijelentettük, az említett lappal támadásaiból folyólag polémiába bocsájtkozni egyáltalán nincsen szándékunk. De nincs is erre szükség, mert Latinovits Pál személyisége és működése azokkal az ok nélküli, indokolatlan támadásokkal szemben nem szorult védelemre.

Csak annak a konstatálására kell az igazság érdekében szorítkoznunk, hogy Jellmann József apatini jegyző meggyilkoltatása, illetve ezen gyilkosság megtörténte egyáltalán nem írható Latinovits Pál főispán rovására.

Latinovits Pál főispán ugyanis a legszigorubb és legszeleesebb körű vizsgálatot rendelte el a meggyilkolt jegyző ellen s maguk a feljelentők is megvoltak elégedve a vizsgálat részrehajlatlanságával és szigorával. Ez is bizonyítja, azt a már elismert valószínűt, hogy Latinovits Pál minden ténykedé-

sével tiszta vizet önt a pohárba, minden ténykedésével az igazság kereteinek szigorú szem előtt tartásával a közügyet szolgálja.

A vizsgálat csak most nyert befejezést és annak eredményéhez képest Jellmann József — ha rászolgált — ép úgy megkapta volna méltó büntetését, mint a hogy mások is — kivétel nélkül — keményen büntüdnének, ha visszaéléseket követnek el.

Aktaszerűleg be lehet igazolni azt a korrekt és szigorú eljárást, a melyet Latinovits Pál főispán, valamint más ügyekben, ugy ebben az ügyben is tanúsított. Szükségtelennek tartjuk ezt tenni, de bárkinék kívánságára az igazság érdekében szívesen megtesztük.

Latinovits Pál főispán közel egy évi főispánsága alatt Jellmann József ellen egyik vizsgálatot a másik után rendelte el s a vizsgálatokat vasszigorral hajtatta végre. Ki van tehát zárva még csak annak lehetősége is, hogy Latinovits Pál Jellmann József állítólagos visszaéléseit elnézni, takarni, vagy leplezni akarta volna.

A szigorú vizsgálatoknak híre volt az egész vármegyében, tudott róla mindenki, hallott róla bizonyára a szabadkai napilap is.

Mikor azonban a gyilkos fegyvere eldőrdült s a gyilkosság híre Szabadkára eljutott, az a napilap jónak látta a szenzációt felhasználni és a tiszta igazság rovására, a főispánt ebből a hírlapilag hálásnak látszó esetből folyólag is keményen megtámadni.

Mi a magunk részéről legkevésbé se vehetjük magunkra azon gunyos szavakat, a melyeket a kérdéses cikk az állítólagos főispáni lapokról ír, de igen is határozottan kijelentjük, hogy Latinovits Pál főispán kiváló egyéniségének és főispáni lelkes működésének, mint eddig, ugy most is őszinte hívei vagyunk és igaz hívei maradunk is, mert meg vagyunk arról győződve, hogy ha őt támogatjuk, a vármegye jól felfogott érdekeit támogatjuk, mert hisz alkalmunk van itt közlő szemlélni, hogy milyen időt és fáradságot nem kímélő buzgósággal vezet a megye kormányzatát.

Most sem kutatunk a teljesen indokolatlan támadás okai után és pedig azért nem,

— „Masson! Szükségem van rád, öreg! Elkísérlhetsz? Most mindjárt!”

— „Parancsára, hadnagy uram!”

— „Elhagyhatod helyedet, hová két óra mulva visszatérlhetsz anélkül, hogy valaki észrevegye?”

— „Nincs ennél könnyebb. Egész éjjel csak magam vagyok jelen a fatéren. Ez itt elhagyott városrész. A szürkület beálltától kezdve, macskát sem láthatni az utcán!”

— „Akkor kövess!” — mondá hadnagyom. Én pedig eloltám lámpámat, betettem magunk után a kaput és zsebrevágtam a kulcsot. Majdnem a Szajna partján voltunk, míg Pascal megint megszólalt:

— „Tán nem vagy fáradt? A rokkantak házáig tán kibírod?”

— „A világ végéig! ha parancsolja hadnagy uram!”

— Oh! ezt az éjjeli sétát sohasem fogom elfelejteni. Egy-kettő... egy-kettő... ruganyos gyors léptekkel haladtunk előre. Egyetlenegy lelket sem lehetett látni az utcán a rossz időjárás miatt. — Kedvezőtlen időjárás, zord és szerencsétlenséget jósó volt. Rosszat kezdtem sejteni és szívem erősen zakatolt: bum-bum!

— Aztán végre a rokkantak házáig eljutottunk. Pascal egy padra ereszkedett és borzasztó hangon vezénylő: „Új le!”

— Megfogta kezemet, de az ő kezében, mely oly forró volt mint a tűz, tojást lehetett volna megfőzni. Zordon, siri hangon, hogy csak ugy borsódzott bele a hátam, következőleg szólt hozzám:

— „Veszve vagyok!... Miért is nem maradtam szegény tiszt, minden igény, minden gond nélkül... Vége... mindenkorra... megtörtént! Tudod — bizalmammal visszaélt — az ingatag üzletek egész legiójába kergetett — az egy hónap mulva, — de két hónap mulva minden bizonynyal bekövetkezik a katasztrófa — a bukás, a szégyen. De vigasztalódj öreg, hadnagyod nem lehet bukott ember! Azon este, mikor Krillmann nekem az egész borzasztó álláspontot teljesen feltárta, hogy kisértetem és megtöltém régi tisztí forgópisztolyomat...”

— „Meg akarja magát ölni?”

— „Nem, hanem te tedd meg!”

— „Mit?... hogy én?!”

— „Az utolsó években, tudod jól, sok pénz fordult meg kezeim közt. De egy fillért sem tettem félre. Azt hittem, hogy a jó időknek örökké kell tartaniuk és aztán mily jól esik szeretteit minden fényűzéssel körülvenni! De egy dologban mégis csak előrelátó voltam: életemet feleségem javára biztosítottam. Ha természetes halállal mulok ki, az öngyilkosság — jól jegyezd meg — a kötvényt értéktelenné teszi, akkor 100,000 frankot kap... Tehát jól érts meg! Itt a kés, fogd! Itt az óram,

pénztárcám... Te a kést szívedbe fogod mártani, egy dőféssel megölsz! Aztán ruháimat is rendtelenségbe hozod, mintha kifosztottak volna és állásodat a fatéren hamar felkeresed. A kést eldobod. — Senkinek sem juthat eszébe téged gyanúsítani! A biztosító-társaság az összeget ki fogja fizetni és családod jövője biztosítva leendő. Tudom, a biztosító-társaság részvényesit meglopom... Bah! a társaság gazdag és utóvégre azt már lelkiismeretemmel fogom elvégezni, vagy pedig a jó Istennel, ha ugyan van olyan... Te rád nézve a dolog igen egyszerű! Akarsz-e tehát régi bajtársadnak szívességet tenni? Beszélj öregem, megértettél?”

— Persze, hogy megértettem! Ot megölni, hadnagyomat! Egyetlen barátomat! Nem, nem! Sohasem lenne hozzá bátorságom. — De ő megragadta kezemet, sirt, fejét vállaimra hajtá, círogatott, mint egy kis gyermek. A szerencsétlen, ki bizton számított segítségemre, eltávozása előtt azt mondta feleségének, hogy a feje fáj és kísétál friss levegőt szívní. Mi természetesebb tehát, mint egy éjjeli megtámadás, egy magános sétálnak a meggyilkoltatása!

— És én szót fogadtam neki! Igen, az utolsó örök bucsuzásra szorítottam szívedhez, megcsókoltam száját, mint a Mensur előtti vívóteremben esőkolóznak. Szíve közepét találtam és elfutottam, mintha ruháim tüzet fogtak volna.

mert ezt a támadást a közérdek nem vezérelhette, a közérdek szempontjából a támadásra szükség nem volt; magán érdek vagy egyéb szempontok taglalásába bocsájtkozni nem akarunk.

Ismételjük azt, hogy a főispán egyénisége és működése védelemre nem szorul. Az élete nyitott könyv, olvashat abból mindenki.

A vármegye lakóinak százezrei méltó felháborodással utasítják vissza az indokolatlan támadást; még jobban megerősödnek ragaszkodásukban, tiszteletük és szeretetükben, a mi aztan olyan hatalmas védbástyát alkot, hogy az a pici mérges toll megtörik rajta.

A szegényügy érdekében.

Dr. Balaton Gyula, az ó-becsei járás kitűnő főszolgabírája, ki hivatalos agendái mellett nagy érdeklődéssel viseltetik járása társadalmi kérdésének rendezése iránt, ujabban a járási kórházak, szegény-, dolog- és lelencházak felállítása érdekében előterjesztést intézett Széll Kálmán belügyminiszter urhoz.

Az előterjesztés így hangzik:

Nagyméltóságú Belügyminiszter ur!

Kegyelmes uram!

Bárhova, szép magyar hazánk bármely vidékére, községébe térünk be vándorutunkban, lehetetlen elvonatkozunk egy elszomorító tény konstatálásától, mely abban nyilvánul, hogy az emberiség nyomorultjairól, a társadalomnak ugynevezett szegényeiről szép hazánkban kellő, megfelelő gondoskodás nincs. A koldus kérdés nincs megoldva.

Uton-utfélen, az utcák sarkain, a templomok ajtainál találkozunk a világtalan, a félkaru, a féllábu, mindenféle betegségekkel sújtott koldusok hadával, kik koldus bárcáikkal, patentírozott koldus érmeikkel nyitogatják házaiknak ajtait is könyöradományokért esdekelve.

— Minden oly simán folyt le, amint a halott előre látta. Feltették, hogy Pascal rablógylössé lett áldozata. Felesége, kinek a biztosított összeget pontosan kifizették, oly helyzetbe jutott, hogy gyermekeit tisztességesen nevelhette.

— Azután, amit tettem, nem mertem többé ránézni. Hogyan is viselhettem volna el tekintetét! Hisz' én tettem özvegygyé! Hát még a kicsinyek tekintetét, kik általam lettek árvákká! Ugyanazzal a kézzel őket círogatni, melylyel apjukat megölttem! — Oh! nem, nem tudtam azt elviselni és igyekeztem Párisból menekülni.

— És most, Poulier apám, mondja ki őszintén, hogyan gondolkodik a dolog felett? Poulier abbé, ki az öreg katona elbeszélését mély megindulással leste, néhány percig hallgatott, kinyitotta burnószelencéjét, bemártotta két ujját, mintha ezzel a feleletet akarná keresni. Végre megtalálni látszott azt és egy jókora adagot felszippanva, így nyilatkozott:

— Kedves barátom! Ha most gyóntatószékemben ülnek, akkor mindenesetre Isten parancsára kellene emlékezniem: „Ne öl!” — De nehéz dolog megbánást parancsolni! Ez alkalommal azonban azzal kell megelégednem, hogy önnek kezet nyújtva, azt mondjam: „becsületes ember!”

Holzmann Ignác.

Némelyik, hogy a szánalmat még inkább felgerjessze a könyörületességben, nyomorék kisdud gyermekét tolja elének, másik undorító fekélyeit mutogatja s mi elfordított arccal hullatjuk filléereinket a kiaszott kezekbe, nem mintha szánalmat nem éreznénk szívünkben e szerencsétlenek iránt, de azon okból, mivel egyrészt borzadály reszketteti meg egész valónk a nyomor láttára, de másrészt, mert a szegypirja ül ki arcunkra akkor, midőn a művelt nyugat után, az orientális — ezen hátramaradását ecclatansul igazoló — tényét látjuk.

Igaz, a községi törvény intézkedik akként, hogy minden község tartozik saját szegényeiről gondoskodni; ámde a gondoskodás módja előírva nem lévén, a legtagabb tér nyílik a törvény mikénti végrehajtását illetőleg a félszeg intézkedések megtételére.

Ha azt akarjuk, hogy hazánk a művelt nyugat államainak sorában méltó helyet foglaljon el, ha a humanistikus érzelmek mai korszakában a jótékony-ságot eredményesen akarjuk gyakorolni, ugy szükség van arra, hogy ily irányú tevékenységünk rendszeres legyen.

A szegényügy rendezése állami feladatot kell hogy képezzen, mert az államnak nemcsak kifelé, de befelé is védeni, istápolni, gondozni kell polgárait, enyhíteni azok nyomorán, elviselhetővé tenni nekik az élet terheit.

Szerény véleményem szerint igen üdvös intézkedést tartalmazna az állam akkénti gondoskodása, ha a községi tekintélyes összegeket képviselő szegényalapokat saját kezelésébe véve, csekély 1%-os pótdadó kivetésével gondoskodnék a szegények, a koldusok akkénti elhelyezéséről, hogy minden egyes járási székhelyen szegényházakat, lelencházakat létesítene, avagy még inkább segítve lenne az ügyön akként, ha a község szintén tekintélyes összegeket képviselő kórházalapok szintén állami kezelésbe vétetvén, ezen szegény-, dolog- és lelencházak járási s állami kórházakkal lennének kapcsolatosak.

Ismerem Nagyméltóságodnak minden szép és nemesért hevülő lelkületét, tudok mély humanisztikus érzelmeiről s így megvagyok győződve arról, hogy államfentartói bölcsessége e tekintetben is megfogja találni a sanálás módját, melylyel segítve leend a társadalom szerencsétlenein.

Az esetben, ha Nagyméltóságod az eszmét életre valónak, célszerűnek találná, ugy kérem e tekintetben szives intézkedését, felajánlván csekély munkásságomat a részletek kidolgozása tekintetében.

H i r e k.

Zombor Kossuth-ünnepe.

Ma van a nagy nemzeti ünnep, melyen a szabadság apostola születésének százéves fordulóját ünnepeljük és hálás kegyelettel veszi ma körül dicső emlékét városunk hazafias közönsége és szive szerint hajlik meg a történelmi halhatatlan nagyság előtt.

Városunk hangulatán már megérezik az ünnep jelentőségét: kicsiny és nagy, ifju és öreg egyaránt lelkesedik. Szép ünnepeink lesz ma. A hazafias érzelmek és a honfui kegyeletnek szép ünnepe.

*

A Kossuth-ünnepet rendező-bizottság felhívja mindazon háztulajdonosokat, akiknek háza a Jókai-téren, a korzón és a Kossuth Lajos-utcán vannak, hogy házaikat a hazafias ünnepélyhez méltóan földiszíteni és fellobogózni sziveskedjenek az ünnepély tartama alatt. A zombori kereskedőkhöz pedig azon hazafias kérelemmel fordul, hogy üzleteiket, melyek azon utcákon vannak, ahol az ünnepi menet átvonul, az ünnepély alatt zárva tartani sziveskedjenek, a kirakatokat pedig az ünnepélyhez mértén diszitsék fel, hogy a külső keret is méltó legyen ama lelkes ünnepélyhez, mely hazánk legnagyobb férfának dicsőítése.

Kinevezés. A marosvásárhelyi ítélőtábla elnöke dr. Offenberger Jakab parabutyi lakost, végzett joghallgatót a marosvásárhelyi ítélőtábla kerületébe joggyakornokká nevezte ki.

Estély. Zákó Milán Pancsova és Versec sz. kir. városok főispánja és neje szül. Raab Ilona urasszony fényes estélyt adtak e hó 15-én Versecen, az oda lerándult bácskaiak tiszteletére. Az estély a Glöckmann féle szálloda összes termeiben tartott meg, mivel a meghívottak száma jóval meghaladta a két százat. Igazi magyaros vendégszeretettel fogadta a főispán és neje a vendégeket, a délvidek összes uri családjainak tagjait. Pazar buffet, pompás cigány állott a meghívottak rendelkezésére és tette örök emléküvé azt a napot, melyet Zákó főispán és kedves családja körében töltöttek. A vacsorát reggelig tartó tánc követte. Másnap az egész bácskai társaság Pancsovára rándult, onnan pedig le Belgrádba. A vendégszeretetről ismert főispán kalauzolása mellett a vendégek megtekintették Pancsova nevezetességeit és mindenütt fényes jeleit látták ama eredmény munkásságnak, melyet Zákó Milán főispán városai-ban kifejt, ahol általános szeretetnek örvend. Belgrádból hazatérve a vendégek szívélyes bucsuvétel után visszautaztak Zomborba, eltelve a szép napok — szép emlékeivel. Városunkból résztvettek az estélyen: Milasevits Sándorné, Konyovits Ivánka, Milasevits Emmuska urhölgyek; Birvalszy György, Tripolszky Gyula, Kismárky Béla, Falcione László, Konyovits Antal urak.

Idegen rendjel. A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a király megengedte, hogy Csuresits Dávid újvidéki lakos a szerb katonai érdmet elfogadhassa és viselhesse.

Áthelyezés. Az igazságtgyminiszter Pápay Dezső szabadkai törvényszéki aljegyzőt a székesfejevári törvényszékhez helyezte át.

Eljegyzés. Schumacher Dezső az osztrák-magyar bank tisztviselője eljegyezte Szabó Margit kisasszonyt, Brassó vármegye volt főispánjának leányát Aldobolyon.

nepe.

eti ünnep,
születésé-
epeljük és
körül dicső
közönsége és
történelmi

már meg-
kicsiny és
lelkesedik.
A hazafias
egyeletnek

dező-bizott-
donosokat,
a korzón
mnak, hogy
mez méltóan
ziveskedje-
tt. A zom-
on hazafias
üzleteiket,
k, ahol az
epély alatt
a kiraka-
ez mérten
ő keret is
nnepélyhez,
férfiának

árhelyi ítélő-
ab parabutyi
osvásárhelyi
ornokká ne-
sova és Ver-
s neje szül.
élyt adtak e
lt bácskaiak
ckmann féle
it meg, mivel
aladta a két
égszeretettel
geket, a dél-
gajait. Pazar
meghívottak
lékvé azt a
ves családjá
eggelig tartó
bácskai tár-
an pedig le
smert főispán
megtekintet-
s mindenütt
ny munkás-
pán városai-
tnek örvend.
ek szívélyes
omborba, el-
keivel. Váro-
: Milasevits
Milasevits

xy György,
ia, Falcione

ivatalos lap
király meg-
vidéki lakos
ssa és visel-
gyminiszter
éki aljegyzőt
helyezte át.
Dezső az
e eljegyezte
ó vármegye
lyon.

Bácskai Reunion. Október hó 12-én — a löverseny napján — a szokáshoz híven meg lesz tartva az idén is a Bácskai Reunion. A szűkebb rendező bizottság már megkezdte működését és nemsokára a meghívók is ki fognak bocsátatni.

Miniszteri kiküldöttek Gomboson. Kvassay Imre miniszteri tanácsos, az országos vízülgyek főnöke és Faragó Lipót osztálytanácsos, a dunai osztály főnöke e hó 16-án kedden Gomboson időztek és ott megtekintették a már folyamathaladó dunai folyam szabályozási munkálatokat, valamint helyszíni szemlét tartottak a tervbe vett munkálatokra vonatkozólag. A vendégeket Kellő Mór főmérnök fogadta, a ki vezeti a gombosi vízi munkálatokat. A miniszteri kiküldöttek befejezven szemléjüket, hajóval még a nap délelőtt Ujvidek felé utaztak.

A Ferencz-csatorna-társulat új alelnöke. A Ferencz-csatorna-társulat igazgatósága a napokban Türr István tabornok elnöke alatt ülést tartott, melyen a leköszönt Toepke Alfréd államtitkár helyébe Gonda Béla miniszteri osztálytanácsost, a kereskedelemügyi miniszteriumban a folyam és tengerhajózási szakosztály főnökét választották meg.

Jegyzőhelyettesítés. Dr. Matkovits Béla apatini főszolgabíró az üresedésben lévő községi jegyzői állásra Pinkovits Imre dautovai községi jegyzőt helyettesítette.

Mezőgazdasági és iparkiallítás. A zeutai gazdakör a jövő év augusztus havában Zentán mezőgazdasági és iparkiallítást rendez. A gazdakör a kiállítás védnöki tisztére Latinovits Pál főispánt kérte fel, ki a védnökséget is fogadta.

Eljegyzés Pal István okl. jegyző Ujvidekről eljegyezte Darázs Antal zombori rézműves leányát, Annuskát.

A katolikus tanítók kongresszusa. Élenk érdeklődés mellett tartották meg a katolikus tanítók országos kongresszusukat. A Rómába tervezett zárandoklat azonban elmaradt s azt szeptember 16-ikáról október 21-ikére halasztották. A kongresszus vasárnap előértekezletet tartott Steinberger Ferenc nagyváradi apátkanonok elnöke alatt. Ember Károly előterjeszti az angol hölgyek budapesti polgári iskolai tanítónőképzőjénél a felsőbb egyházi hatóság által approbált és már életbeletett tervzetet, melyet hozzászólás végett kiadnak a kalocsai és szatmári rokonintézeteknek. Dreisziger Ferenc a gazdasági ismétlő-iskolák tanterv-javaslatát terjeszti elő. A tanács megbizta az előadót, hogy munkáját nagyobb szabásában vázolja a kongresszus előtt, melyet a Szent-István Társulat nagytermében délelőtt 10 órakor nyitott meg Steinberger Ferenc apátkanonok emelkedett szellemű beszéddel. Bemutatásra került Rampolla hibornok leirata, a mely válasz a katolikus tanítók leiratára, a melyet a pápához intéztek. Tartalma ez: A szentatya örömmel fogadta a ragaszkodás és hódolat érzelmait, melyeket a katolikus tanítók budapesti diszgyűlése kifejezett s bő sikereket kívánva a kongresszusnak, apostoli áldását adja reá.

Ezután Dreisziger Ferenc kalocsai tanítóképzőintézetű tanár a gazdasági ismétlő-iskolák tanterv-javaslatát terjesztette elő, melyet egyhangulag elfogadtak. Száborovszky Rezső elnöki titkár jelentést tett a katolikus tanítók országos bizottságának múlt évi működéséről.

Kossuth-ünnepély. A kulai iparos dalárda szeptember hó 21-én a Gerber-féle vendéglőben Kossuth Lajos születése száz éves évfordulójának emlékére Kossuth-ünnepélyt rendez. Az ünnepély programja: Kossuth Hymusz. Irta Pap Z. Előadja a kulai iparos dalárda. — Fohász. Rákosi Viktoról. Előadja Gulyás Mihály. — Kossuth halálhíradja. Irta Szabolcska Mihály. Szavalja Róth Aladár. — Elj őseink hazája... Előadja a kulai iparos dalárda. — Episodok Kossuth Lajos életéből. Irta és felolvassa Csajági Bernát. — Nemzeti dal. Előadja a kulai iparos dalárda. — A honvéd álma. Irta Csajági Bernát. Előadja Hungár Imre. — Hymusz. Előadja a kulai iparos dalárda.

Felhívás a 48-as honvédekhez! Singer S itteni fényképész felkérte a kolozsvári országos történelmi ereklye muzeumtól, hogy a városunkban és környékén élő 48-as honvédek fényképezze le és életrajzi adataikat foglalja írásba. Ezen iratot és fényképet beiktatja a muzeumnak, hol az az utókor számára meg fog őriztetni. Singer felhívását a 48-as honvédekhez szívesen tesszük közzé és kérjük őket, hogy nevezett ezen üdvös működésében támogassák és keressék fel. A vagyontalan honvédek fényképezése ingyenes.

Betiltott szocialista népgyűlés. Wartmann Károly, ifj. Szelme Janos és társai ó-kéri lakosok kérvényt adtak be az ujvidéki járás főszolgabírához arra nézve, hogy folyó hó 21-én O-Kér községben nyilvános népgyűlést tarthassanak. Napirendjük a következő: 1. Egy bizalmi férfi választása. 2. Mik a szocialdemokraták. 3. A nép helyzete és az aratás. 4. Népszavazás és választói jog. Tudomásunk szerint nevezett szocialista vezérek (népbolondítók) ez évben a nyár elején több ízben kértek az ujvidéki járás főszolgabíróságtól szocialista népgyűlésre engedélyt, de Mezey Imre a járás igen erélyes főszolgabírája tekintetbe vette a nagy mezei munkaidőt és a kervényekben tett alaki hibákat, mindannyiszor elutasította azt, amiért a földbirtokosok és gazdak említett főszolgabírónak a tett erélyes intézkedéseiért nagy balával tartoznak, mert minden nagy mezei munka az ujvidéki járás főszolgabírói területén a legnagyobb rendben folyt le.

Elhalasztott tanítógyűlés. A bács-tiszavidéki tanító együletnek folyó hó 30-ára hirdetett gyűlését, mely B. Topolyán lett volna megtartandó, bizonytalan időre elhalasztották.

Az újtemplom órái. Az újtemplom óraszámplajait szerdán helyezték el a tornyok megfelelő körzetébe. A számplajoknak sötét fekete alapszínek és az óraszámok világos fehérek és így a színeknek ez az ellentéte igen előnyös és helyes. Az órákat messziről is jól láthatni, a mi az időjelzésre igen kívánatos. Az óra számplajok elhelyezésével az újtemplom külső munkálatai befejezést nyertek és most megkezdik a templom homlokzata és tornyai mellett lévő állványok lebontását. A munka serényen folyik és egy-két nap múlva a templom egész szépségében fog a nézők előtt állni. Az állványok felső gerendáit már levették és a 2 torony szabadon áll. Nemsokára megkezdik a templomelőtti parkirozást is.

Halálozások, Bikityről vettük a gyászjelentést, hogy dr. Wachslerné Kohn Etelka folyó hó 13-án életének 26 ik, házasságának 2 ik évében elhunyt. — Jankovits Géza pacséri községi aljegyző Szabadkán folyó hó 16-án életének 41-ik évében meghalt. — Horvátzki Jócóné Popovits Danica Horvátzki Jócó vármegyei virilista felesége 56 éves korában O-Becsén meghalt.

Tanítók római zárandoklata. A magyar római katolikus tanítók által f. évi szeptember hó 16-ára tervezett zárandoklat a közöbajhoz képest folyó évi október hó 21-ére halasztották. Az utazási feltételek és költségek ugyanazok maradnak, a melyek a rendező bizottság által f. é. augusztus hó 2-án kibocsátott felhívásban és programmban foglaltatnak. Egyedül a jelentkezési határidő változik, a mennyiben folyó évi október hó 7-ig lehet a rendező bizottságnál Esztergomban jelentkezni. Ide kérjük az utazási előleget, vagy az egész költséget a mondott napig beiktatni. A pénzek főt. Számord Ignác óvónő-képezdei igazgató, (Esztergom, Szent Anna-tér), mint pénztárnokhoz is irányíthatók. Tudomásunk szerint október havában úgy a tengeren, mint Olaszországban a legkellemesebb időjárás szokott uralkodni. Az utazás élvezeteit ennélfogva az időjárás is emelni, hatványozni fogja.

A Tiszába ugrott. O-Becsén Stepanov Szimó ó-becsei lakos öngyilkossági szándékból a Tiszába ugrott. A vízben elmerülő és kapálódzó embert Keredzsin Miladin észrevette s azonnal segélyre sietett. Kiemelte a vízből, de már meg volt halva.

Kossuth-ünnepély. A zombori izr. elemi iskola tantesztlete ma délután fél 3 órakor az izr. hitközség disztermében Kossuth-ünnepélyt rendez.

A zombori felső kereskedelmi iskolában az 1902—1903. tanévre beiratkozott: az alsó osztályba 42, a középső osztályba 40, a felső osztályba 38, összesen 120 tanuló; ezek közül róm. katolikus vallásu 68, görög keleti 4, ev. reform. 7, ág. evang. 7, izraelita 34. A felvett tanulók közül helyi illetőségű 33, vidéki 87. Tandíjmentességért folyamodott 10 tanuló. Az alsó osztályba beirt tanulók közül legalább 4 gimn. osztályt végzett 18, 4 reált 1, 4 polgári iskolát 23; ezek közül 15 tanulónak bizonyítványa tiszta jeles—jó.

Öngyilkosság. Patkány Sándor ó morovicsai lakos eddig ismeretlen okból a temetőben felakasztotta magát egy fára. Schwindt Jakab járőr, ki épen arra ment, észrevette és elvágta a kötelet, de már későn, mert a teste már ki volt hülve. Öreg beteges, tehetetlen ember volt, és tettét életuntagságból követte el.

Egy uri nő regénye. A Pesti Napló vasárnapi számában olvastuk: Puszky Jolán egy előkelő szabadkai polgár egyetlen leánya, a kit szülei a leggondosabb nevelésben részesítettek. A dédelgetett, körülrajongott leány tavaly egy bálon beleszeretett egy szegény hivatalnokba s itt kezdődött a balsorsa is, mely később öngyilkosságba hajtott. Szülei hallani sem akartak a frigyéről, hanem kényszerítették a leányt, hogy egy Schöffner nevű gazdag kereskedőnek adja kezét. A házasság érthetőleg a legszerencsétlenebb volt. A férj, talán tudva a korábbi viszonyról, féltékenykedéssel kezdte üldözni hitvesét. A gyöngye, becsületes szívű asszony nem bírta sokáig ezt az üldözést elviselni és súlyos idegbajba esett. Azután még egy csapás érte. Férje a börtén kezdett játszani, a mi rövid idő alatt anyagi vesztét okozta. Mikor a dusgazdag ember önkrement, egy éjjel agyonlőtte magát. Felesége a temetés után feljött a fővárosba. Betegsége egyre erőbben győrtte. Sötét gondolatokkal, életuntagsággal eltelve a napokban aztán kiment az összekötő hidra s a vízbe akarta magát dobni. A tervet azonban észrevette egy rendőr s még idejekorán sikerült megmenteni az anyyira óhajtott haláltól. A rendőr bevitte a hölgyet a IX. kerületi kapitányságra, ahol zokogva beszélt el szomorú történetét. A rendőrtisztviselő megintette s lakására küldte a sokat szenvedett urinót.

Ének és imakönyv. Wilhelm Károly bajai róm. kath. kántor egy 45 ivre terjedő „Ének és imakönyv“-et állított össze, mely ugy tartalmánál, mint praktikus összeállításánál fogva hezagot pótolni van hivatva. Ebből az alkalomból a következők előfizetési felhívást bocsátotta ki: „Általános panasz, hogy a magyar nép számára kiadott énekek könyvek alaki és tárgyi fogyatékoságuk miatt nem felelnek meg a magaslatos célnak, melyet szolgálniok kellene. A jogosult panasznak és mindenütt érzett hiánynak elejét veendő igyekeztem oly ének- és imakönyvet összeállítani, mely ugy tartalmánál, mint terjedelménél fogva egyrészt megfeleljen az egyház szellemének, másrészt kielégítse a nép és nép éneket vezető tényezők részéről jogosan támasztott igényeket. Törekvésemet kegyesen méltányolta a főt. Érseki hatóság, midőn munkámnak sajtó alá bocsátását legmagasabb jóváhagyásával engedélyezte. Erről van szerencsém a főt. lelkészkedő papságot, a nagyabecsi kántors urakat, nemkülönben a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, kiemelve egyúttal azt a körülményt is, hogy az énekek nagyobbbrészt az ismert „Zsaskovszky“ féle énektár dallamaira alkalmazhatók. A könyv már a közel jövőben elhagyja a sajtót. A kibocsátandó „ének- és imakönyv“ 45 ivre terjedő vaskos kötet, melynek csekély előfizetési ára szeptember hó végéig, füzve 3 korona, bolti ára pedig 4 korona lesz. A könyv bekötése egész vászonnal préselés, kereszt hátcímmel 1 kor. Bőrbe kötve 1 korona 40 fillér.

„Kossuth Album“ cím alatt az országos függetlenségi és 48-as párt Kossuth ünnep rendező bizottsága jóváhagyása mellett egy felette becses dalgyűjtemény jelent meg az országos Kossuth-ünnepélyek alkalmából, énekhangra és zongorára Klökner Ede budapesti zeneműkiadónál. Huber Sándor jeles zeneszerzőnk alig méltányolható buzgalommal gyűjtötte össze ez a mumba a legszebb Kossuth-szabadságharc nótákat, melyek eddig bozzá-férhetlenül, szétszórtan s ismeretlenül léteztek csupán. Az izléses szép kiállítás, 25 művet felölelő fűzet terjedelmes tartalmából elég ha ezeket soroljuk fel: 1. Dr. Pap Zoltánnak az orsz. ünneprendező-bizottság által hivatalosan elfogadott „Kossuth Himnusz“-át. 2. Kossuth Lajos bucsuja az ország határára. „Kitárom reszkető karom.“ 3. Kossuth Lajos azt üzenté. 4. Egressy Béni, „Szózat.“ 5. Egressy Béni, „Talpra magyar!“ 6. Lányi Ernő, „Tavaszdik, még sincs harmat, se virág.“ 7. Világosi fegyverletétel dala. 8. Erődy Ernő, „Megtált Kossuth.“ 9. Jón Kossuth, jön! 10. Lányi Ernő, „Hát még mindig az a gyűlölt „Gott erhalte“ járja. 11. Greizinger Iván, „Kossuth Lajos újra üzent Turinból.“ 12. Greizinger Iván, „Nem fajult el a magyar vér.“ 13. Csengery Gyula, „Turin felett ragyog az ég!“ 14. Garibaldi nóta. 15. Egressy Béni, „1848-as honvédek indulója.“ 16. Honvéd tüzér temetése. 18. „Kossuth Lajos levelet írt“ stb. stb. — Ára e kiválóan érdekes kötetnek 3 korona netto és Klökner Ede zenemű kiadóhivatalából Budapest, VIII., József-körut 24. rendelhető meg. Bizvást elmondhatjuk, hogy a magyar zeneműpiacon e szép műhöz hasonló alkalmi mű még alig jelent meg valaha s a legjobb hazafias dalainkat egybegyűjtő ezen érdekes fűzetet minden dal és zenebarátnak megszerzésre melegen ajánlhatjuk annál is inkább, mert ára is feltűnően olcsóra van szabva, nyilván azért, hogy ez emlékfűzetet a legszerényebb tehetségűek is megszerezhessek. — Ugyanott jelent meg az országos függetlenségi 48-as párt Kossuth ünnepélyt rendező-bizottsága által hivatalosan elfogadott „Kossuth-Himnusz“ dr. Pap Zoltántól, énekre és zongorára. Ára 1 korona 20 fill. és Lányi Ernő, „Tavaszdik, még sincs harmat, se virág“ a hírneves zeneszerzőnek legszebb Kossuth dala ének és zongorára 60 fillér, és férfi négyeskarra 2 Kossuth-dallal ugyanaz 2 korona.

A Pesti Hírlap naptára az eddignél díszesebb kiállításban, jobb képekkel és a legváltozatosabb tartalommal jelenik meg decemberben, mint a Pesti Hírlap előfizetőinek karácsonyi ajándéka. Amit azért ajánlunk olvasóink figyelmébe, mert az új előfizetők csak úgy kaphatják meg a Pesti Hírlap ajándék naptárát, ha már októbertől előfizetnek. A naptár pedig azért becsesebb minden egyéb könyvajándéknál, mert egész éven át hasznát lehet venni; szépirodalmi része nagy irodalmi becses fog birni, azonkívül számos közérdekű cikket fog tartalmazni. Van a Pesti Hírlapnak egyéb kedvezménye is előfizetői részére s ez a Divat Szalon című szép kiállítás, melyet a Pesti Hírlap előfizetői negyedévi 2 korona csekély díjért rendelhetnek meg. A Pesti Hírlap ma a legfüggelenebb és legszókimondóbb ujság, mely nem áll egyetlen párt szolgálatában sem, mint a többi napilapok. Ugy politikai, mint szépirodalmi munkatársai a legkiválóbb publicistai és irodalmi erők, kiknek sorából legyen elég kiemelniünk a következőket: Mikszáth Kálmán, Toth Béla, Kozma Andor, Bede Jób, Kóbor Tamás, dr. Vázsonyi Vilmos, dr. Matlekovits Sándor, Busbach Péter, Murai Károly, gr. Vay Sándor, Tömörkényi István, Homok (Cserzy Mihály), b. Josika Kálmán, Kézdi Kovács László, Ego, Lux Terka, Szentmiklóssy Gyula, Szabóné Nogall Janka, Abonyi Árpád, Zempléni Árpád stb. Bár a Pesti Hírlap naponként a legnagyobb terjedelemben jelenik meg (mindennap 20—24, vasárnapokon és ünnepeken 36—40 oldal), előfizetési ára mégis csak 7 korona negyedévre s a Divat Szalonnal együtt 9 korona, mely a kiadóhivatalhoz (Budapest V., Váci-körut 78.) küldendő.

Latinovits Pál főispán gyűjtése az ujtemplomra.

Az épülő ujtemplomra ömeltősága a főispán ur által megindított gyűjtéshez adományokkal a következők járultak:

Folyó hó 5-én megjelent 69. számunkban a befolyt adományok összege 8337 K 63 f.

Jauch Ferenc 5 kor., Böde József, Hárs Aladár, Mayer Jeromos 1—1 kor. 8 K—f.

A befolyt adományok összege 8345 K 63 f.

A „Vasárnapi Ujság“ szeptember 14-iki száma három ivnyi terjedelemben jelent meg 40 képpel s a lap nagy része Kossuth emlékezetével foglalkozik születése századik évfordulója alkalmából. Képeiből 28 vonatkozik Kossuthra, közöttük 20 Kossuth hiteles arcképe, élete különböző idejéből. A szövegben találjuk Kossuth egyetlen ránk maradt s eddig kiadatlan szépirodalmi kísérletét, egy 1836-ból való, életrajzi szempontból is kiválóan érdekes, szintén kiadatlan levelét, melyek a „Vasárnapi Ujság“ e számában jelennek meg először. Fejes Istvántól költeményt közöl „Kossuth Lajos százados ünnepén“ címen. E szám egyéb közleményei: Regénytár: „Varga Imre.“ Regény. Írta: Vértesi Arnold. (Goró Lajos rajzaival.) — „Piscsevics orosz tábornok vándorlásai és kalandjai.“ Saját elbeszélése. Szlav eredetiből közli Huszár Imre (képekkel). — „A pozsonyi kiállítás megnyitása“ (képekkel). — „Két kintinó angol látogatónk Pozsonyban.“ György Endrétől. — „Gróf Apponyi Albert a Délvidéken“ (képekkel a lovrini kiállításból). — „Sasvár“ (Cserna Károly rajzával). — „Az esztergomi közokmány“ (képekkel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes hetirovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 4 korona, a „Politikai Ujdonságokkal“ és „Világkrónikával“ együtt 6 korona. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félve 2 kor. 40 fillér.

HIRDETÉSEK.

2092. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetés.

Csataalja székhelyvel, a Csataalja és Baracska községi körorvosi állás üresedésbe jövőn, ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek. Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi október hó 10-ig** mulhatlanul terjesszék be.

A körorvosi fizetés 1200 korona és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Baján, 1902. évi szeptember hó 12-én.

Vojnits Máté,
főszolgabíró.

6434/1902.

Pályázati hirdetés.

Az ó-keéri községi állatorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom mindazon okleveles állatorvosokat, kik ezen évi 1000 korona fizetés, 50 fillér nappali és 80 fillér éjjeli látogatási díjjal összekötött állást elnyerni óhajtják, hogy **kellően felszerelt kérvényeiket folyó évi október hó 10-ig** nyújtsák be annál is inkább, mivel a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ujvidék, 1902. évi szeptember hó 6-án.

Mezey Imre,
főszolgabíró.

3—2

Hirdetmény.

Nagyméltóságú **Tallian Béla** ur Máriatelepi 100 holdas gyűmölcsfa iskolájában a folyó év őszén százezrekre menő különféle nemes **gyűmölcsfák** kerülnek eladásra.

Ugyanott két millió különböző gyűmölcs alany és kerítéshez sövény olcsó árakon kapható.

3—3

Az intézőség

Török-Kanizsán (Torontálmege).

Részletes árjegyzék bérmentve küldetik.

44. szám.

II—1902.

KIHIRDETÉS.

A pivnicai anyakönyvi kerület alulírott anyakönyvvezető-helyettese kihirdeti, hogy:

1. Bingulacz Szaniszló, ki családi állapotára nézve nőtlen és a kinek vallása görög keleti, állása (foglalkozása) tanító, lakóhelye Negoslavci, születési helye Vukovár, ideje 1877. évi augusztus hó 5-ik napja s a ki Bingulacz István és neje néhai Bingulacz Istvánné született Sztepanesity Annyalka negoslavci lakosok fia.

2. Theodorovits Lyubinka, ki családi állapotára nézve hajadon és a kinek vallása görög keleti, állása (foglalkozása) háztartásbeli, lakóhelye Pivnica, születési helye Pivnica, ideje 1880. évi szeptember hó 21-ik napja s aki néhai Theodorovits Milos kiszácsi és özvegye született Kragojevits Anna pivnicai lakosok leánya, egymással házasságot szándékoznak kötni.

Felhívom mindazok, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulírott anyakönyvvezetőnél (helyettesnél) közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi elöljáróság (illetőleg anyakönyvvezetője) útján jelentsék be.

Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni, u. m.: Pivnicán és a „Bácska“ című lapban.

Kelt Pivnicán, 1902. évi szeptember hó 16-án.

Mirity Sandor,
anyakönyvvezető-helyettes.

7874. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásába kebelezt Vilova községében elhalálozás folytán üresedésbe jött jegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi október hó 6-án d. u. 5 óraig** annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Az állás javadalmazása 1200 korona készpénz fizetés és természetbeni szabad lakás.

Titel, 1902. szeptember hó 4-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

3—3

9882. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásába kebelezt Kovil-Szentiván községében üresedésben levő II-od irnoki állásra pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó hó 30-ig** bezárólag annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vételét nem fogom.

Az állás javadalmazása évi 600 korona készpénz.

Titel, 1902. szeptember hó 4-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

3—3

2448. szám.

kig. 1902.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Almás község iskolaéptetésének nyilvános szóbeli árlejtés utján való biztosítására a községi elüljáróság által az árlejtés **folyó évi szeptember hó 20-án d. e. 10 órakor** Bács-Almás község házában fog megtartatni.

Az iskolaéptetésnek építési költségei 26119 kor. 34 fillérnyi összegben irányoztatik elő.

Vállalkozni szándékozók az árlejtés megkezdése előtt az előirányzott összegnek megfelelőleg 10% nyi bántapénzt készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban letenni tartoznak.

Vállalkozóval az árlejtés eredményéhez képest kötbendő szerződés a községre néve csakis a nagyságos alispán ur jóváhagyása után lesz kötelező. Vállalkozó köteles bántapénzt az árlejtés megtörténte után 8 nap alatt 3000 koronára kiegészíteni, mely összeg a vállalkozó kárára és veszélyére gyűmölcsötetés végett az almási takarékpénztárba fog elhelyeztetni.

Vállalkozó bántapénze csak külön alispáni utalványra fog kiadatni. Vállalkozó tartozik az iskolaéptetés 1903. évi augusztus hó 1-éig teljesen elkészíteni s azt az elüljáróság rendelkezésére bocsájtani.

Az építési tervek és költségvetések, valamint a jóváhagyott árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Bács-Almás, 1902. szeptember 10-én.

2—2

Az elüljáróság.

883. szám.

1902.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. c. 102. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zombori kir. járásbíró 1902. évi V. 124/8. számú végzése következtében dr. Vállós Jenő budapesti lakos ügyvéd által képviselt Kurzveil Bernát budapesti lakos javára Scherer Ferenc zombori lakos ellen 259 kor. 72 fil. és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 5994 koronára becsült butor, edény, üveg-raktárból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíró V. 124/8. 1902. számú végzése folytán 259 kor. 72 fil. tökékövetelés, ennek 1901. december 2-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 92 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Zomborban adós üzletében leendő eszközzésére **1902. évi szeptember hó 27-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kintűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Zomborban, 1902. szeptember hó 12-én.

Styrum Mór,

kir. bir. végrehajtó.

3047. szám.

kig. 1902.

Hirdetmény.

Csonopla községe részére 80 köbméter legjobb minőségű cserhasáb tűzifa szükségeltetvén, felkéretnek az érdekeltek, miszerint annak szállítására vonatkozó ajánlataikat az ár pontos megjelölésével **folyó hó 22-ig** az alulírt elüljáróságnak küldjék meg.

Csonopla, 1902. szeptember hó 12-én.

Deák Andor,

jegyző.

Asztalos Mihály,

2—2

biró.

Haszonbérbeadási hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, miszerint a mosorini határban — titeli fensík — egytagban levő **212 kat. hold tagosított birtokot** f. évi október hó 1-től, megfelelő gazdasági épületekkel együtt, több évre **haszonbérbe adom**, esetleg örökáron eladom.

Továbbá a loki határban — titeli fensík — fekvő **64 $\frac{1}{2}$ kat. hold birtokot örökáron eladom.**

A bérbevevők, illetve vevők bővebb felvilágosítást írásban vagy szóban nálam Titelen nyerhetnek.

Szemző János,

titeli főszolgabíró.

3—2

22. szám.

res. 1902.

Pályázati hirdetmény.

Zsabya 8000 lelket számláló községben a segédjegyzői állás ideiglenesen betöltendő lévén, felbivom mindazon okleveles segédjegyző urakat, kik ezen 1000 korona készpénz és a megfelelő mellékjövdelemmel egybekötött állást elfoglalni óhajtják, miszerint kellően felszerelt okmányait alulírott címére legkésőbb **folyó hó végéig** nyujtsák be.

Adóügyben való teljes jártasság feltételül megkívánatik.

Az állás azonnal elfoglalható.

Zsabyán, 1902. szeptember hó 12-én.

Kekezovich István,

közs. h. jegyző.

2—2

9436. szám.

1902. tk.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közzétételük: miszerint a magyar királyi államvasutak nagyváradi—eszéki vonala számára az alább megnevezett határokból kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszínére a következő határnap tűzetik ki, ugymint: Csonoplya és Nemes-Militics községekre nézve **1902. évi október hó 11-ik napjának délután 1/4 órája** Militics vasuti állomására.

Megjegyeztetik, hogy az érdekeltek elmaradása a hitelesítést nem gátolja.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netalán észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokból a föntnevezett vasut számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi cím alatt igényt tartanak; ezeket **1902. évi október hó 25-ig** ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsék, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, akinek nevére és amely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutató a telekbivatalban betekintheők.

Zomborban, 1902. szeptember hó 10-én.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Rádány,

kir. tészéki bíró.

3—1

1734. szám.

kig. 1902.

Hirdetmény.

Baracska község határához tartozó Gyurity pusztán 17 drb fejős auyabirka gazdátlanul találtatott, miért is felhivatik jogos tulajdonosuk, hogy azok átvétele végett szabályszerű járlattal alulírt község elüljáróságánál ezen hirdetmény közzétételétől számított 8 nap alatt jelentkezzenek, mert ellenesetben a juhok nyilvános árverésen el fognak adatni, a befolyandó vételár pedig az 1894. évi XII. t. c. 105. §-ában jelzett célra fordittatik. A birkák közül 9 drb hosszú (raci), 8 drb pedig rövid szőrű, valamennyinek feje fekete, mind a négy lábuk feketetarka. A birkák a Gyurity pusztai rendőrségnél megtekinthetők.

Baracsán, 1902. szeptember hó 15-én.

Muró Ambrus,

jegyző.

Mojzes József,

bíró.

3150. szám.

1902.

Faeladási hirdetmény.

Az apatini m. kir. erdőhivatal kertletéhez tartozó alábbiakban felsorolt erdőterületeken álló fatömeg készletek tövön tuskóirtási kötelezettség mellett az apatini m. kir. erdőhivatal irodájában **1902. évi október hó 8-án délelőtti 9 órakor** megtartandó zárt írásbeli ajánlatok (melyek minden egyes vágásrészletre külön-külön borítékban beadandók) tárgyalásával kapcsolatos nyilvános árverésen fognak eladatni u. m.:

1. Kolluthi alsó erdő A. t. o. II. v. s. 18. tag 12. osztagbeli 30.2 holdas vágás fatömege kikiáltási ára 42256 kor.

2. Kolluthi alsó erdő A. t. o. II. v. s. 19. tag 19. osztagbeli 8.8 holdas vágás fatömege kikiáltási ára 5975 kor.

3. Bodr.-Monostorszeghi Susnyár erdő A. t. o. I. v. s. 6. tag 56. osztagbeli 25.0 holdas I. számú vágás fatömege kikiáltási ára 39621 kor.

4. Bodr.-Monostorszeghi Susnyár erdő A. t. o. I. v. s. 6. tag 56. osztagbeli 25.0 holdas II. számú vágás fatömege kikiáltási ára 39735 kor.

5. Karavukovai felső erdő A. t. o. III. v. s. 16. tag 15. és 17. osztagbeli 21.3 holdas vágás fatömege kikiáltási ára 12090 kor.

6. Karavukovai felső erdő A. t. o. III. v. s. 16. tag 14. és 16. osztagbeli 21.3 holdas III. számú vágás fatömege kikiáltási ára 14364 kor.

7. Csébi határerdő A. t. o. I. v. s. 3. tag 12., 14. és 15. osztagbeli 28.9 holdas IV. számú vágás fatömege kikiáltási ára 17831 kor.

8. Csébi határerdő A. t. o. I. v. s. 3. tag 13. és 16. osztagbeli 24.6 holdas V. számú vágás fatömege kikiáltási ára 16589 kor.

9. Csébi határerdő A. t. o. I. v. s. 3. tag 11. osztagbeli 19.1 holdas VI. számú vágás fatömege kikiáltási ára 8765 kor.

10. Csébi határerdő A. t. o. I. v. s. 3. tag 10. és 11. osztagbeli 29.1 holdas VII. sz. vágás fatömege kikiáltási ára 11348 kor.

Kibaszalási időtartam 1903. szeptember hó 30-áig.

Az árverési és szerződési feltételek az apatini m. kir. erdőhivatal és a bezdáni, doroszlói és palánkai m. kir. erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, ahol a vágások becsült fakészletére nézve is felvilágosítás adatik.

Fentartom magamnak azt a jogot, hogy az árverés alkalmával tett ajánlatok közt a megajánlott összeg nagyságára való tekintet nélkül szabadon választhassam elfogadásra azt, amelyet legmegfelelőbbnek tallok, vagy hogy az összes ajánlatokat visszautasíthassam. Budapest, 1902. szeptember hó 14-én.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a m. t. megrendelő közönség szives tudomására hozni, hogy

női ruhakészítő termemet

a LIPPERT féle házból (Zrinyi-utca) az ENGUSZ-féle (Dob-utca 245. sz.) házba helyeztem át.

Együttal értesitem a m. t. megrendelőmet, hogy női ruhakészítő termem

ENGUSZ ANNA

műtermével egyesült s azt tovább nevem alatt fogom vezetni.

Főtörökvésemmel mindig oda fogok hatni, hogy a m. t. megrendelőmet a legpontosabban és a legszolidabb árak mellett kiszolgálhassam.

Kérem engem új műtermemben felkeresni és becses megrendeléseikkel megtisztelni.

Kitünő tisztelettel

DRAXLER LAJOS,

4-4

női ruhakészítő
ZOMBOR, Dob-utca 245.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az ószi idény beálltával üzletemet mindennemű 2-2

kül- és belföldi szövetekkel

beraktároztam és a melynek megtekintésére a n. é. közönséget bátor vagyok felhívni.

Megrendelések a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva, szives megrendeléseiket várva, maradok

kiváló tisztelettel

MIHELITS IÓZSEF,

férfiszabó.

ZOMBOR, CORSO, JAKOBTITS-féle HÁZ.

3441. szám.

kig. 1902.

Pályázati hirdetmény.

A bajai járáshoz tartozó Dautova községben leköszönés folytán üresedésbe jött községi irnoki és végrehajtó irnoki állásra pályázatot nyitok.

Az irnok fizetése havi előleges részletekben a közpénztárból fizetendő évi 800 korona és havi utólagos részletekben fizetendő évi 80 korona lakbér, nemkülönben anyakönyvvezetőhelyettesi kineveztetése esetén az ezzel járó évi 40 korona tiszteletdíj.

A végrehajtó-irnok fizetése havi előleges részletekben a közpénztár által kifizetendő évi 600 korona.

Az irnoki állás segédjegyzői állással szerveztetvén, a szabályrendelet a vármegeyi törvényhatóság által már jóváhagyatott, ami a választásig, ha jogerőssé lesz, figyelembe vétetni fog.

Pályázni óhajtok kellően felszerelt kérvényeiket hozzám legkésőbb folyó évi szeptember hó 25-ig terjeszszék be.

Baján, 1902. évi szeptember hó 6-án.

Vojnits Máté,
főszolgabíró.

NAGY BUTORELADÁS.

NAGY BUTORELADÁS.

Van szerencsém a n. é. butorvásárló közönséget ujonnan felszerelt butoráru raktáromnak szives megtekintésére tisztelettel meghívni.

Minden vevő, a ki bármiféle butort vásárolni kíván, saját érdekében cselekszik, ha legelső sorban is

* * * BUTORÁRU RAKTÁROMAT * * * * * látogatásával megtiszteli és arról meggyőződést szerez, hogy nálam, igényeinek megfelelőleg minden, mi csak lakberendezéshez szükséges, az egyszerűbbtől a legdiszesebbi kivitelig, nagy választékban, meglepő jutányos árak mellett beszerezheti.

Nagy választékos készletet tartok raktáron teljes

HÁLÓ-, EBÉDLŐ- ÉS SZALONBERENDEZÉSEKBEIN,

szintén egyes butorárukban, u. m.:

különböző szekrények, ágyak, asztalok, székek, divánok, tükrök, képek, függönyök, asztal- és ágyterítők, vasbutorok, stb. stb.

kivételesen szépen és I. minőségű jól dolgozott árakban, úgy hogy teljes bizalommal vállalom írásbeli kezességet bármely nálam vásárolt butoráruért.

A n. é. butorvásárló közönség szives megtiszteltetését kérve

teljes tisztelettel

6-1

ADLER ADOLF,

ZOMBOR, Kossuth Lajos (fő) utca,
csak a Takarékpénztárral szemben.

NAGY BUTORELADÁS.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázó-lak-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 2 kor. 70 fill. — 1 kis palack ára 1 kor. 36 fill.

Szagtalan

padló-viasz „Gloria“

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 40 fillér.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére.
1 doboz ára 90 fillér.

Mindenkor kaphatók:

8-6

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

ISPÁNOVITS MÁRK

A LEGJÓBBA KÜLFÖLDI GÉPEKKEL BERENDEZETT

MŰ-, SELYEMFESTŐ ÉS VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ

ZOMBORBAN,

A MAGYAR KIRÁLYI POSTA ÁTELLENÉBEN.

T. C.

Midőn 1902. évi február 20-ika óta fenálló mű-, selyemfestő és vegyészeti ruhatisztító intézetemet a nagyérdemű közönségnek ismételtelen becses figyelmébe ajánlom, egyszersmind köszönetemet fejezem ki azon kegyes pártfogásért, a melyben engem eddig részesített, valamint eddig, úgy ezután is főtörökvésem oda fog irányulni, hogy kifogástalan munkám és jutányos árszabásaim által teljes megelégedéstök kiérdemeljem, hogy ezáltal is üzletem jó hírnevét terjesszem.

Elfogadtatnak mindennemű festésre és tisztításra: férfi ruhák és bármily gazdagon díszített női ruhák, egyházi öltönyök, tisztí egyenruhák, gyermekruhák egészben vagy szétfejtett állapotban, továbbá himzések, csipkék, asztalfutók, ágy- és asztalterítők, butorszövetek, csipke- és tunisz-függönyök, mindenfélék úgy festetnek, mint tisztítatnak, vattázott szövetek és paplanok, napernyő, keztyűk, végre arany-, ezüst- és gyöngyhimzések.

Minden bármily folttól vegyileg tisztítatik és teljesen felújítatik.

12-5

Kitünő tisztelettel

Kérem a címre figyelni.

ISPÁNOVITS MÁRK,
kelmefestő és vegytisztító.